

6 oktober 2022

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

EMMIUS en RUG: de aanpassingen bekeken voor hun 'Master'...

Er is veel veranderd... maar nog steeds een paar vragen... over de meerwaarde...

1 Inleiding

In LeiDocument 78 (van 9 juni) is ingegaan op een interessante samenwerking die de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) was aangegaan met een nieuwe organisatie die zich sinds oktober 2021 richt op bepaalde vormen van private scholing, onder de naam 'Emmius – School voor Werk en Zingeving'¹. Emmius maakt overigens ook deel uit van andere netwerken waarbij de RUG op een of andere wijze betrokken is, maar daarover gaat dit nummer (ook) niet.

In die nieuwsbrief draaide het om het aanbieden van een kennelijk door de NVAO goedgekeurde Master onder de naam 'Werk en Zingeving voor professionals'. Deze Master bestaat als zodanig niet. Het bleek dat het hierbij gaat om een 'bewerking' van een van de tracks van een bekostigde masteropleiding van de RUG, namelijk de 'Master in Theologie en Religiewetenschappen', met als graad 'Master of Arts'. Bij onze kanttekeningen speelde nadrukkelijk mee dat als de aanbieder voor een track, beter aangeduid (door de RUG) als 'master-programma', een eigen naam hanteert, deze naam niet volledig zelfstandig als masteropleiding kan en mag worden geafficheerd. Verderop komen we hierop nog terug, aan de hand van een beschouwing ten aanzien van wat dit allemaal kan betekenen in de communicatie.

Emmius beschikt sowieso niet over een licentie voor de Master die werd en wordt genoemd op de eigen website. In juni werden aldaar diverse formele zaken onjuist aangekaart en behandeld. Ook was toen niet volledig duidelijk wie de graad dan wél formeel mag afgeven en hoe de RUG erbij betrokken is, gelet op de vage formuleringen. In landelijke paginagrote advertenties van Emmius werd gesproken over het 'gelieerd zijn' aan de RUG en het onderdeel zijn van de Freia Groep (hetgeen op de website nog het geval is voor beide verwijzingen). Tevens kwam daarbij ter sprake – via andere kanalen aangeleverd – een link met de private organisatie AOG, in de vorige eeuw opgericht door de RUG². Kortom, verwarring volop en alom.

We hebben in de afgelopen maanden de website van Emmius nauwkeurig in de gaten gehouden, met de gedachte dat onze constatering wellicht niet onopgemerkt zouden blijven. Het lijkt ons sowieso goed om dergelijke ontwikkelingen in het algemeen te blijven volgen, gelet op allerlei discussies die er zijn over het 'level playing field' met het bekostigde en private onderwijs en de mogelijkheden die gelden voor bekostigde instellingen om private activiteiten te mogen ontplooiën.

1.1 Nadrukkelijk gesleuteld en aangepast

Er kan zonder meer worden geconstateerd dat het management van 'Emmius' intensief heeft gesleuteld aan allerlei teksten op haar website en daarmee kennelijk ook aan de achterliggende

¹ Zie www.emmius.nl.

² Er is ons allerlei informatie rond deze casus doorgespeeld, met diverse vragen. Het laat zien dat er veel dynamiek is met betrekking tot wat de overheid ziet als 'publiek-private samenwerking en de mogelijkheden voor hogescholen en universiteiten om daar invulling aan te geven. Uitgangspunt is dat de bekostigde instelling onder alle omstandigheden de regie heeft, voert en ook kan houden om daarmee verantwoording te kunnen afleggen over de besteding van publieke middelen. Kennelijk is het zo, alle aangeleverde informatie bezien, dat er constructies zijn die mogelijk niet aan alle randvoorwaarden voldoen. We kunnen daar binnenkort nog wel een keer in het algemeen op terugkomen, maar we laten die zaken hier in dit geval achterwege.

constructies, om volledig de inhoudelijke en formele verantwoordelijkheid bij de RUG neer te leggen. Men neemt duidelijk afstand van het eigendom van de Master als zodanig.

Ook de RUG zelf heeft gemeend het aanbod aan te moeten passen en anders te formuleren als mede door te 'snoeien' in de wijze waarop er wordt gewerkt met tracks. Er zijn nu minder masterprogramma's, dat gaat aldus de goede kant op. Teksten zijn ontdaan van onduidelijkheden, ook nadrukkelijk passend bij de opmerkingen die we in juni hebben gemaakt op dat vlak.

1.2 Nog wat vragen over... voldoende om aandacht aan te besteden

Echter, er blijven nog diverse interessante vragen over, met duidelijke vraagtekens. Omdat we verwachten dat in de komende periode zonder meer over publieke en private samenwerking in ons land van gedachten wordt gewisseld, pakken we die de onderliggende zaken toch maar als zodanig bij de kop.

Zoals al eerder in de vorige nieuwsbrief aangegeven: Het gaat er niet om dit specifieke geval zichtbaar te maken, maar wel om de algemene aspecten ervan. Die kunnen zonder meer worden waargenomen bij allerlei andere constructies. Dus ter lering...

2 Aanbieder in de communicatie

De website van Emmius is dus bijzonder grondig op de schop genomen, om zichtbaar te maken dat uiteindelijk alles in de handen van de RUG is gelegd en dat alle zaken aldaar formeel worden geregeld, afgedekt en gegarandeerd. Op een aantal onderdelen is het nog niet volledig gelukt om die transformatie in de communicatie door te voeren, maar dat is ook wel logisch. Het aanbod van 'masterclasses' en de leergang lijken nog steeds te zijn gerelateerd aan de samenwerking met RUG. Er zal dus nog verder door Emmius moeten worden onderzocht hoe daarmee om te gaan en hoe daarover te communiceren met mogelijke klanten.

Maar ook aan de kant van de RUG lijkt ook nog wel enig reparatiewerk aan de website te moeten worden verricht om te voorkomen dat via verwijzingen naar de website van Emmius een soort doolhof met een vicieuze cirkel gaat ontstaan³. Daarbij wordt dus op verschillende plekken gerept over het bestaan van Emmius en de kennelijke samenwerking waarvan sprake is⁴.

De daadwerkelijke verzorger van de opleiding is dus de RUG, om daarmee het verlenen van de graad Master (wettelijk beschermd) veilig te kunnen stellen. Maar ja, waarom en hoe Emmius er toch nog tussen zit en voor het volgen van een bekostigde opleiding een flink commercieel bedrag in rekening brengt, dat moet zeker onder de loep worden genomen.

3 Even een uitleg over namen, titels, graden en andere begrippen

Het is goed om hier allereerst enige uitleg te geven over wat formeel gebruikelijk is met betrekking tot het hanteren van allerlei begrippen, bij het aanbieden van een masteropleiding. Dat is zeker nodig in het kader van deze nieuwsbrief, om nog eens een keer helder te hebben waar allerlei zaken onhelder worden ingezet, in het algemeen gesproken. Experts onder de lezers kunnen deze paragraaf in principe overslaan. Hoewel, zie het ook als een test om na te gaan wat er zoal speelt.

- **De 'masteropleiding'**
Een universiteit of hogeschool kan een 'masteropleiding' aanbieden, als het programma ervan door de NVAO positief is beoordeeld, dus via een opzet met onderwijseenheden. De bekostiging kan plaatsvinden als de CDHO de doelmatigheid erkent. Voor private instellingen is alleen de NVAO-beoordeling relevant.
- **De graad 'Master'**
Iemand die een masteropleiding succesvol afrondt, krijgt daarmee het recht om de graad 'Master' te gebruiken.

---

³ Zie: <https://www.rug.nl/society-business/knowledge-and-learning/education-for-professionals/emmius-school-voor-werk-en-zingeving>

⁴ Er staat nu het volgende: 'De Emmius School voor Werk en Zingeving is een samenwerkingsverband tussen de faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap (RUG) en AOG TSM Business School. Met deze samenwerking beoogt de faculteit kennis en ervaring op het gebied van werk en zingeving ook beschikbaar te maken voor andere doelgroepen dan studenten'. Tevens wordt er gesproken over het aanbieden van een 'Executive Master Werk en Zingeving' die doorlinkt naar een pagina met nieuws van 2021 over de ontwikkeling ervan, zonder in te gaan op wat hier onder 'Executive' dient te worden verstaan, los van het feit dat het de reguliere Master van de RUG betreft...

- ***Graad met 'toevoeging'***
In het wetenschappelijk onderwijs zijn toevoegingen mogelijk: 'of Science' dan wel 'of Arts', na een formele goedkeuring door de NVAO. De afkortingen MSc en MA mogen achter de naam worden geplaatst. Daarnaast kan er een extra toevoeging plaatsvinden op basis van het vakgebied of beroepenveld, als de instelling dit handig vindt – vooral internationaal.
- ***Naam van een masteropleiding***
Een opleiding die opleidt voor de graad Master heeft een naam die in het Croho, het landelijke register, wordt vastgelegd. Dat is een door de NVAO goedgekeurde naam, met een unieke code. In het Croho staat dan 'M (naam)'. In de communicatie mag dan voluit 'Master (naam)' worden gebruikt, want een 'losse M' maakt niet altijd duidelijk wat ermee wordt bedoeld.
- ***Programma's binnen een masteropleiding***
Het is mogelijk om binnen een masteropleiding bepaalde differentiaties aan te brengen. De NVAO gaat evenwel uit van een bepaalde kern voor de opleiding als geheel, om de status, de oriëntatie en de doelmatigheid (net als de CDHO in brede zin doet) te kunnen beoordelen, samen met de naam die een afspiegeling van de relevantie van de opleiding dient te zijn. De naam moet daarom worden gebruikt door verschillende instellingen als voor deze masteropleiding de inhoud (eindtermen, leeruitkomsten) voor het grootste deel overeenkomt. Daarvoor is geen wettelijk percentage vastgelegd, maar men kan denken aan 60% (met wat in het hbo de Body of Knowledge and Skills wordt genoemd).

In de wet wordt gesproken over het begrip 'afstudeerrichting' en 'afstudeerfase', zonder daarvan een definitie geven. Uit de context blijkt het daarbij evenwel om een laatste deel van de opleiding te gaan, mogelijk al na de propedeuse. Maar een masteropleiding kent geen propedeuse, dus in dit geval kan worden gedacht aan de vormgeving ervan met een minor, keuzevakken en een andere invulling van de praktijkcomponent en de afstudeeropdracht.

In de praktijk worden ook andere begrippen gebruikt, zoals 'track' dan wel 'masterprogramma' bij de RUG. Of 'leerlijn', 'route' of als geheel een 'major'. Het zou handig zijn als er iets wordt vastgelegd op dit punt, maar het belangrijkste is dat het begrip 'opleiding' terugslaat op een duidelijk en onderscheidend kerndeel van het programma, dus op een zichtbare bundel kenmerkende onderwijseenheden.

- ***Vrijheid namen voor programma's (afstudeerrichtingen) binnen een opleiding***
Het is gebruikelijk geworden om programma's binnen een opleiding die op zich een duidelijke status en relevantie kennen en aldus herkenbaar genoeg te zijn, een eigen naam te geven. Men heeft het dan veelal over een 'afstudeerrichting', voor iedereen wel een beeld oproepend. Het betekent dat binnen de opleiding de betreffende afstudeerrichtingen (de reguliere route zeg maar en de varianten daarop) het kerndeel gemeen hebben. Is dat niet het geval, dan is er sprake, volgens de huidige NVAO-afspraken, van een nieuwe opleiding, met een nieuwe naam die nodig is, met de eis om een zelfstandige 'toets nieuwe opleiding te ondergaan'.
- ***Varianten van afstudeerrichtingen, tracks en leerlijnen, met eigen namen als 'master'***
Van een nog ingewikkelder vormgeving is sprake als een track, masterprogramma of afstudeerrichting ook nog weer wordt opgesplitst in meerdere leerroutes, zeker als daarvoor eveneens een eigen naam wordt gehanteerd. Het betekent dus dat er sprake is van een opleiding, aangeboden met een aantal routes en per route nog eens meerdere deelroutes.

Hierbij kan de vraag worden gesteld hoeveel routes binnen een masteropleiding van 60 studiepunten verantwoordbaar zijn en ook nog eens als er deelroutes zijn. Natuurlijk kan dit al met het hanteren van keuzevakken in het laatste deel, maar het gaat erom dat een universiteit op elke route en deelroute een naam plakt – en daarbij aangeeft dat ze allemaal een 'Master' zijn, daarmee zorgend voor erg veel verwarring. De NVAO moet in zo'n geval nog maar eens diep in deze materie duiken.

- ***Communicatie rond afstudeerrichtingen***
Toen op een gegeven moment instellingen steeds vaker gingen werken met zelfstandige namen voor afstudeerrichtingen (en dus vergelijkbare routes), ook in de communicatie, is door OCW de volgende afspraak met de onderwijskoepels gemaakt: Het is mogelijk om de naam van een afstudeerrichting te gebruiken als daarbij in dezelfde context en vormgeving wordt aangegeven dat het om een programma binnen een opleiding gaat en deze ook bij naam te

noemen. Daarbij moet helder zijn dat het om een leerroute binnen de opleiding gaat en dat op het diploma prominent de naam van de opleiding komt te staan en niet die van de afstudeer-richting. Dat laatste kan vervolgens gebeuren in het diplomasupplement.

4 Gebruik van begrippen

Voor deze casus is interessant dat in de communicatie, op de diverse fronten, wordt gewerkt met het begrip 'Master', terwijl het gaat om een 'masterprogramma'. Dat de RUG het begrip 'track' gebruikt is formeel niet de juiste insteek, vooral omdat het alleen maar een bepaalde suggestie oproept en daarom ook niet in de wet voorkomt.

Als er dus wordt gesproken over bijvoorbeeld de 'Master Geestelijke Verzorging' is dat onjuist aangezien het niet om een zelfstandige opleiding gaat, geaccrediteerd door de NVAO en opgenomen in het Croho, het landelijke register voor opleidingen in het hoger onderwijs. Er zal in alle uitingen concreet moeten worden gesproken over 'Masterprogramma'⁵.

5 Deeltijd in twee vormen binnen de universiteiten: verwarrend? Graag aandacht, OCW!

Het is nog steeds een verwarrende situatie rond het begrip deeltijd binnen het wo. Die onduidelijkheid speelt ook hier mee – onder andere door het gebruik van het begrip 'Executive', veelal ingezet in het kader van de scholing van werkkenden, te volgen naast hun baan. Bij het hbo speelt er ook van alles rond deeltijd, maar dan vooral als het gaat om de doelgroepen en de verwarring die ontstaat als er eigenlijk duale vormgevingen worden gebruikt.

In het wo zijn er twee opties, mogelijk gemaakt in de wetgeving door het artikel waarin staat dat het CvB zelf mag bepalen wat de jaarlijkse studielast voor bepaalde doelgroepen kan zijn. Alle andere regelingen en kaders zijn daar niet op afgestemd, zoals de bekostiging, hetgeen erop kan wijzen dat de overheid ervan uitgaat dat veruit de meeste instellingen de normale aanpak hanteren.

5.1 Twee opties

Hier die twee opties voor wat onder 'deeltijd' wordt verstaan:

- *Deeltijd met eenheden overdag*
De instelling biedt de mogelijkheid aan deeltijdse studenten om de opleiding overdag te volgen, veelal samen met de voltijdse studenten, maar ook in eigen groepen met inzet van het comprimeren van de colleges en practica op een bepaalde dag.
Daarbij omvat het programma per jaar onderwijsseenheden met een studielast van 30 studiepunten. Het is daarmee letterlijk het studeren voor *een deel van de opleiding* en voor *de helft van de studietijd* die voltijdse studenten moeten invullen. Hiermee duurt deze variant in principe twee keer zo lang als er nominaal voor staat.
- *Deeltijd met eenheden in de avond en/of weekend (zaterdag)*
De instelling biedt dezelfde eenheden als bij de voltijd aan maar dan *in de avonden en/of op zaterdagen*. Daarbij gaat het ook weer om een deel van de onderwijsseenheden, veelal 30 studiepunten, leidend tot een studieduur van twee keer de nominale tijd.
Voltijdse studenten kunnen met deze constructie desgewenst bij die deeltijdse groep aanschuiven. Deze variant wordt in het wo vaak gezien als regulier behorend bij de wetgeving, met het oog op bepaalde doelgroepen.

In het algemeen betaalt de student hierbij een lager bedrag aan collegegeld. Het betreft niet de helft van het wettelijke collegegeld aangezien dit formeel problemen kan opleveren. Het is daarbij aan de instelling om daarbij een beslissing te nemen, ook als het gaat om instellingscollegegeld, normaal gesproken duidelijk hoger dan normaal.

5.2 Is deeltijd dan vaak eigenlijk hierbij niet gewoon voltijd?

De vraag hierbij die best mag worden gesteld, is of de eerste optie niet gewoon dient te worden gezien als een voltijdse variant. Die gedachte wordt nog eens versterkt, kijkend naar de casus die we hier behandelen bij de RUG voor deze specifieke faculteit. De voltijdse studenten hebben ook slechts 5 of 6 contacturen, geprogrammeerd op dezelfde dag, met daarnaast alleen maar zelfstudie⁶. Bij deeltijd kan het om 4 contactmomenten gaan.

⁵ Zie bijvoorbeeld de kop bij: <https://www.rug.nl/masters/heritage-and-religion/> met alleen 'Master'.

⁶ Zie bijvoorbeeld: <https://www.rug.nl/masters/spiritual-care/#!programme> (even alles openvouwen)

5.3 Masteropleiding in deeltijd, onderliggende programma's niet altijd

Een aspect dat ook interessant is, heeft te maken met het hebben van licenties voor de varianten. Zo heeft de Master 'MA in Theologie & Religiewetenschappen'⁷ twee varianten: voltijd en deeltijd, te gebruiken op basis van de accreditatie. Maar het is nog maar de vraag of daarbij door de NVAO voor beide opties, zoals hiervoor al gemeld, gelijktijdig toestemming is gegeven. Zo ja, dan is dat een helder signaal met betrekking tot het kunnen aanbieden van deeltijdse opleidingen, ook in het hbo. Het is dan een mix van 'naast de baan studeren' en 'overdag contacturen hebben'.

Maar in dit geval bij de RUG wordt dan ook nog eens een selectie gemaakt met betrekking tot het aanbieden van de tracks in deeltijd, dus voor de onderliggende programma's. Op de website van de RUG alwaar het deeltijdse aanbod staat (zeer beperkt overigens) wordt gemeld dat het alleen maar voor een van de tracks van deze 'Master Theologie & Religiewetenschappen' geldt. Kan daarmee wel worden gesteld dat de opleiding als zodanig in deeltijd wordt aangeboden?

5.4 Alle opleidingen in deeltijd... bij de RUG...

Ook interessant in het verlengde daarvan is dat op de RUG-website een mededeling is aan te treffen ten aanzien van het 'deeltijdse aanbod'. Er wordt gesteld dat iedereen die dat wil elke opleiding in 'deeltijd' kan volgen. Raadpleging van het Croho laat echter zien dat niet voor alle opleidingen een licentie voor deeltijd is afgegeven. De formele aanpak daarvoor, denkend aan studeren in de avonduren, kan derhalve niet worden gehanteerd, met een inschrijving als deeltijdstudent. Maar ook die andere insteek is in formele zin in strijd met de wet- en regelgeving, aangezien er in voltijd altijd een aanbod van 60 studiepunten per jaar dient te zijn. Het aanbieden van een arrangement met 30 studiepunten voor voltijders is, hoe dan ook, uit den boze.

Dat een student bereid is twee keer zoveel collegegeld te betalen door zelf te kiezen voor die tempovertraging en zelf maar de helft van de opleiding gaan doen, dat is iets waarbij de keuze aan de student zelf is. Het is dan overigens maar de vraag of dit in de praktijk mogelijk is, om zelfstandig eenheden uit te kiezen met een omvang van 30 studiepunten, verspreid over het gehele studiejaar, en dus studeerbaar bezigt te zijn.

Opmerkelijk allemaal, zonder meer. Het is bekend dat in het wetenschappelijk onderwijs geen duidelijk beleid (meer) is voor deeltijdse varianten, gelet op de lange doorlooptijd van een studie. Over het mogelijk indikken zoals bij het hbo is gebeurd, wordt nu ook geen discussie meer gevoerd. Daarbij komt ook dat er nog steeds de vraag vanuit de EK op tafel ligt over wat dit alles voor gevolgen heeft en kan hebben voor de samenhang en kwaliteit...

6 Wat is de toegevoegde waarde van Emmius hierbij?

Naar aanleiding van onze nieuwsbrief over Emmius en de RUG kregen we een aantal inhoudelijke reacties. Daarbij werd recent ook een handreiking gedaan door iemand die werkzaam is in de private markt voor scholingsaanbod, kijkend naar wat mogelijk de concrete rol zou kunnen zijn van Emmius in dit traject. Emmius is een private instelling, de RUG wordt bekostigd, en er zijn via een specifieke constructie verbindinglijnen te leggen, uiteraard met een bepaald doel. Daarbij dient ook te worden gemeld dat Emmius alles bij elkaar incl. collegegeld (die de student overigens zelf twee keer moet overmaken⁸) 27.500 euro voor het gehele traject). Deze persoon schetst een constructie die een tijd geleden door zijn organisatie is uitgedacht en die volgens hem ook raakvlakken zou kunnen hebben met hetgeen in het aanbod van Emmius is terug te vinden.

We geven zijn voorbeeld hier maar gewoon, schetsmatig, en dan is het aan de lezers om voor zichzelf na te gaan wat er aan deze opzet zo interessant is. Uiteraard wordt het risico genomen dat er organisaties zijn die hiermee zelf aan de slag gaan, maar ja, dat is niet aan ons om verdere

---

⁷ Het is dus voluit 'Master of Arts in Theologie & Religiewetenschappen'. Dat is een samentrekking van de naam: Master Theologie en Religiewetenschappen, en de graad: Master of Arts. Als er dus wordt gesproken over de volledige aanduiding, betreft het de 'graad met toevoeging' zoals op basis van de wet mogelijk is.

⁸ We gaan er vanuit dat de betrokkenen gedurende beide jaren staan ingeschreven bij de RUG en op basis daarvan collegegeld betalen. Formeel kan iemand zich ook pas tegen het eind van deze periode inschrijven zodat de examencommissie het afsluitend examen kan afnemen, op basis van het beoordelen van het opgebouwde dossier. In dat laatste geval ontvangt de instelling geen bekostiging - als 1 oktober niet binnen die inschrijvingsperiode valt.

stappen in die richting te zetten. Het lijkt een werkbare aanpak, om allerlei redenen, en iedereen moet verder voor zichzelf gaan afvragen of het goed is daarin mee te gaan.

Overigens menen we dat deze aangedragen constructie zeker zinvol is om mee te nemen in de komende discussies over publiek-private samenwerkingsverbanden, de volgende teksten die op de website van Emmius voorkomen (we geven screen-shots):

The screenshot shows the Emmius website header with the logo and navigation links: 'Opleidingen', 'Incompany & Maatwerk', and 'Nieuws'. Below the header, there is a main text block and a table of program details.

Maar hoe geef je zingeving een plek in je organisatie? Hoe ga je – op verschillende niveaus – het gesprek aan over wat zinvol is en wat niet? Met de master Werk en Zingeving word je zingevingdeskundige op het gebied van werk en vanuit die rol een deskundig gesprekspartner en adviseur.

Deze masteropleiding wordt verzorgd door de Rijksuniversiteit Groningen, faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschappen. De faculteit is verantwoordelijk voor het onderwijs en de diplomering. Deze faculteit is expert in zingevingsvraagstukken. Emmius en de Rijksuniversiteit werken samen om deze master, die ook regulier wordt aangeboden, makkelijk toegankelijk te maken voor werkenden. Daardoor kun je de colleges op twee aaneengesloten dagen per maand volgen.

Niveau:	academisch	Locatie:	centraal in Nederland en in Groningen
Studie intensiteit:	twee dagen per week	Start:	15 september 2022
Opleidingsduur:	twee jaar ^{1,2}	Investering:	€ 27.500

Het gaat om de tekst: 'Emmius en de Rijksuniversiteit werken *samen* om deze Master, die ook regulier wordt aangeboden, *gemakkelijker toegankelijker* te maken voor werkenden'. De vraag daarbij is wat er in concreto nodig is voor de toegankelijkheid, wetende dat iemand zich gewoon via de RUG voor de overkoepelende masteropleiding kan inschrijven en dan voor de track die hierbij wordt gebruikt. Er kan formeel aan de examencommissie worden gevraagd om het geheel te spreiden over twee jaren, als de RUG deze track ook formeel in deeltijd aanbiedt. De voltijdse opleiding kent 6 contactmomenten op dezelfde dag en met de rest zelfstudie.

Interessant is ook het vermelden van de locaties, waarbij ook 'centraal in Nederland' wordt genoemd. Het betreft daarbij niet een 'leslocatie' aangezien een bekostigde instelling zoals de RUG simpelweg te maken heeft met de regels van de doelmatigheid – dus gebonden is aan Groningen.

The screenshot shows a table with the following columns: 'Programma', 'Docenten', 'Voor wie', 'Resultaat', and 'Investering'. Below the table, there is a section titled 'Programma' with a paragraph of text.

Programma	Docenten	Voor wie	Resultaat	Investering
-----------	----------	----------	-----------	-------------

Programma

Het onderwijs, de toetsing en de diplomering is de verantwoordelijkheid van de faculteit en het onderwijs wordt verzorgd door (assistent-)hoogleraren en universitair docenten van de Rijksuniversiteit Groningen. Het programma omvat zes modules, aangevuld met het skills lab en de scriptie.

Er wordt hier verwezen naar *het onderwijs, de toetsing en de diplomering*. Dat zijn de cruciale elementen van het verzorgen van een opleiding. Het is dus niet meer dan logisch dat hoogleraren dan wel assistenten, en docenten op basis van de verantwoordelijkheid van de RUG de modules voor hun rekening dienen te nemen. Ook hierbij lijkt verder geen aanvullende inspanning door een externe partij nodig te zijn, in formele zin.

7 Aangedragen constructie (in het algemeen beschreven)

Hier de schets van de aangedragen constructie die door een private organisatie een tijd geleden is bedacht en verder ontwikkeld, voor nader gebruik bij nieuwe mogelijkheden om het aanbod te kunnen gaan flexibiliseren.

- Er wordt een samenwerking aangegaan met een bekostigde hogeschool voor de vormgeving van een erkende, door de NVAO geaccrediteerde opleiding (en dan komt een Ad of een Master heel veel eerder in beeld dan een Bachelor, gezien de lengte ervan).

- Het betreft een deeltijdse variant. Als deze nog niet door de hogeschool wordt aangeboden, maar wel in voltijd, wordt op basis van de formele regels de deeltijdse opleiding in het Croho opgenomen. Daarvoor is geen aanvullende beoordeling door de CDHO, NVAO dan wel OCW nodig. Overigens kan ook worden gekozen voor een duale opleiding, maar die variant vergt meer handelingen voor het vormgeven ervan.
- De bekostigde hogeschool stelt een programma vast waarbij de studiepunten over meerdere jaren worden verdeeld, dus een aantal onderwijseenheden per jaar die 30 dan wel 40 studiepunten omvatten. Een Ad bijvoorbeeld wordt dan 4 resp. 3 jaren studie. Een Master van een jaar wordt daarmee uitgerekt naar 2 jaren.
- De contactmomenten kunnen daarmee ook als het ware worden gehalveerd. Omdat in de wet niets staat over het moeten geven van deeltijds onderwijs in de avonden of in het weekend, wordt hiervoor een eigen schema opgesteld. Dat kan een middag plus een avond zijn, twee middagen dan wel een gehele dag. Dat is mede afhankelijk van de groep die zich voor de studie inschrijft en van de werkgevers die studietijd ter beschikking stellen.
- De deelnemers schrijven zich formeel in bij de hogeschool en betalen collegegeld. Ze doen dit echter in samenspraak met de private partner van de hogeschool die dit bedrag in de communicatie meeneemt in de totale kosten voor de persoon (en het bedrijf).
- Er vindt daarmee ook een inschrijving plaats bij de private instelling. Daarbij wordt een contract opgesteld met betrekking tot het leveren van allerlei betaalde diensten. Hieronder vallen onder meer de volgende zaken – niet limitatief:
  1. Regelen van de inschrijving waar nodig
  2. Zorgdragen voor een rooster dat past bij de groep die zich inschrijft
  3. Contacten onderhouden met de hogeschool, de docenten en andere betrokkenen
  4. Opstellen van een parallel programma voor deze studenten als het gaat om het ondersteunen van het leerproces, met zaken als extra lessen, workshops, begeleiding, cursussen, advies en allerlei andere mogelijkheden om de betrokkenen naast de reguliere contactmomenten te ondersteunen.
  5. Tevens worden er workshops, eendaagse conferenties, trainingen en seminars georganiseerd, passend bij de opleiding, te volgen met anderen binnen het bedrijf en verzorgd door externe deskundigen.
- Het betekent dat voor het bedrag dat aan de private instelling dient te worden overgemaakt, een parallel geheel aan activiteiten wordt verzorgd. De formele studie bij de hogeschool wordt daarmee verrijkt. Die studie is dus min of meer de kern van een breed scholingsprogramma.
- Deze aanvullende activiteiten zijn niet aan formele regels gebonden en kunnen overal en op elk moment worden aangeboden, al dan niet met extra kosten voor reizen, verblijf en verdere aspecten die aan een activiteit verbonden zijn.

Het lijkt daarmee, volgens onze bron, een geheel legale constructie. De verantwoordelijkheden worden verdeeld, om ervoor te zorgen dat een of meer regels worden overtreden. Het CvB van de hogeschool heeft het volle recht om voor de deeltijdse vorm een programmering te kiezen, met contactmomenten en andere zaken, die hierop wordt afgestemd.

In het kort dus:

De privaat-publieke samenwerking betekent dat de bekostigde instelling de formele opleiding in deeltijd verzorgt, met een programmering van de contactmomenten op geschikte dagdelen, al dan niet compact in een bepaalde periode aangeboden. De private organisatie biedt een vorm van begeleiding, ondersteuning, extra lesstof en andere activiteiten die als verrijkend en aanvullend worden gezien op de formele opleiding. De deelnemer betaalt collegegeld als reguliere deeltijdse student en cursusgeld als afnemer van allerlei extra activiteiten, al dan niet passend bij de studie.

Het is van belang om hierbij transparant te zijn, dus de beide componenten uit elkaar te halen en als zodanig te afficheren. De aandrager van deze constructie heeft hiervoor een specifiek format ontwikkeld, in de wetenschap dat het bedrijfsleven zonder meer hierin wil investeren, zeker als duidelijk is dat in die aanvullende zaken en activiteiten op de werkgever en de werkplek gerichte ontwikkelingen aan de orde komen. Dat kan met korte cursussen en trainingen die een certificaat opleveren. Maar de rode draad is de formele opleiding die voor de persoon van groot belang is, om daarmee een formeel erkend diploma en dito graad te kunnen verwerven. Win-win dus.

8 Welke zaken zijn nog blijven hangen...

Het is dus goed om te zien dat de constructie die we in onze vorige nieuwsbrief hadden geschetst, nu veel transparanter wordt neergezet. Het is aan de deelnemers zelf om na te gaan wat de meerwaarde ervan is of dat een directe inschrijving bij de RUG wellicht handiger zou zijn geweest. Maar dan rijst de vraag of de RUG zelf hiervoor het initiatief had willen en kunnen tonen, maar het antwoord kunnen we niet geven.

Het levert alles bij elkaar voldoende materiaal om te overdenken. Veel van de aangedragen kritiek lijkt nu uit de weg te zijn geruimd. Toch blijven er nog wat dilemma's over. We zetten ze hier op een rijtje.

- Er wordt op de website van Emmius (niet meer op LinkedIn) nog steeds gesproken over het hebben in het aanbod van een Master. Dat is in formele zin niet het geval.
- Daarbij heeft men het over de Master 'Zin en Werkgeving voor Professionals'. Dat is dubbel verkeerd: Er is geen Master Zin en Werkgeving, wel een masterprogramma binnen de Master Theologie & Religiewetenschappen. De toevoeging 'voor Professionals' is onjuist omdat daarvoor geen licentie bestaat. Ook op de website van de RUG wordt op bepaalde plaatsen die toevoeging onjuist gebruikt.
- Het wordt gezien als een deeltijdse opleiding, maar deze wordt niet genoemd op de pagina van de RUG waar het overzicht aan deeltijdse opleidingen staat. Het moet wel een deeltijdse variant betreffen omdat anders niet mag worden gewerkt met 30 studiepunten per jaar.
- De RUG dient in de kop bij allerlei pagina's van de website niet te spreken over 'Master' maar over 'Masterprogramma'.
- Tevens dient nadrukkelijk het gebruik van het begrip 'track' te worden vermeden (of 'specialisatie') omdat het niet in de wet voorkomt.
- De RUG dient op haar website ook aan te geven dat deze Master of Arts in deeltijd wordt verzorgd en dat deze voor de onderliggende programma's in principe in deeltijd is te volgen.
- De RUG dient af te zien van het gebruik van het begrip 'Executive Master', als bekostigde instelling. Het is geen formeel begrip.
- Degenen die zich via Emmius hebben ingeschreven voor deze Master, worden door de overheid bekostigd. Dat betekent dat er een transparante verdeling moet zijn bij het besteden van de geldstromen.
- Op de website van Emmius wordt het logo van de RUG gebruikt. Men zal zich moeten afvragen of hierbij wel sprake van een constructie die dit rechtvaardigt. Tevens kan daarbij worden nagedacht over de betekenis van de omschrijving 'gelieerd aan de RUG', zeker als het gaat om de andere trajecten die worden aangeboden door Emmius.
- Het zou goed zijn om ook duidelijkheid te scheppen over de consequenties voor een deelnemer die reeds een bekostigde Master heeft gevolgd en succesvol heeft afgerond. Deze dient nl. instellingscollegegeld te betalen.
- Er is duidelijkheid nodig over de bekostiging van het gehele traject, in de wetenschap dat de RUG alleen het eerste jaar financiering van de overheid krijgt. Dat kan van belang zijn voor degenen die tijdens de studie stoppen of vertraging oplopen.
- De RUG dient haar website nog verder te bezien op allerlei verwijzingen naar Emmius, gelet op het feit dat de RUG de formele aanbieder is en Emmius daar kennelijk aanvullend op is. Ook de begrippen die worden gebruikt dienen in voorkomend geval te worden aangepast aan de formele situatie.